

Kaposfest Times

ára: 200 Ft

Kaposvári Nemzetközi Kamarazenei Fesztivál napilapja

KORONÁS
A LUKOR® bemutatja:

Művészeti vezetők:
Baráti Kristóf / Várdai István

V. KAP
OSF
EST

2015.
08.
13-19.

English content

Page 5 >

„Fényességet küldeni az emberi szív mélységébe: ez a művész hivatása.”

Robert Schumann

Programajánló

Minden este élő cigányzene a Kapos Hotel éttermében

Az esti koncertek után nincs még vége az élményeknek!

Ifj. Sárközi Lajos primás és zenekara várja Önöket a Kapos Hotelben, visszaidézve a legszebb időköt, amikor éttermeinkben még a társasági élet szerves része volt a kiváló minőségű, élő cigányzene.

A taps ezúttal a közönségnek jár

Azt hiszem, minden túlzás nélkül kijelenthetjük, hogy a Kaposfestet - a többi fesztiváltól eltérően - nemcsak a világhírű művészek, és az általuk adott fergeteges koncertek teszik utánozhatatlanná és mással összehasonlíthatatlanná, hanem maga a közönség is. Azok, akik még a rekkenő hőség ellenére is minden alkalommal hihetetlen lelkesedéssel és nyitott szívvel engedik át magukat a zenének, és akik, ha kell, képesek egyszerre lélegezni is. Továbbá olyan extatikus hangulatot teremteni, melytől néha úgy érezhetjük, nyomban felrobban az egész koncertterem. Több művésszel volt alkalmam magáról a fesztiválról beszélgetni, és kivétel nélkül hatalmas köszönettel adóztak az itteni közönségnek ezért a mérhetet-

len szeretetért. Arról nem is beszélve, mennyien jegyezték meg, hogy a világ egyik táján sem tapsolnak annyira dinamikus és átütően, mint itt, Magyarországon. „Ez valami magyar sajátosság, igaz?” - kérdezte legutóbb a zseniális Koh Gabriel Kamedá.

Talán valóban az. És, hogy mi koncentráliódik ilyenkor minden egyes összetört tenyérben? Azt hiszem többek közt egy jó adag szenvedély, valamint mérhetetlen rajongás és szeretet. És ha már itt tartunk, további érdekessége a dolognak, hogy amikor néhány nézőt kérdeztem arról, szerintük mi teszi igazán jellegzetessé ezt a fesztivált, ők is megemléstették a közönséget, vagyis azokat a társaikat, akikkel együtt fog-

lalnak helyet a Szivárvány Kultúrpalota székeiben. Többek közt nekik, nekünk köszönhető ugyanis a Kaposfest sokat emlegetett családi hangulata, az a közvetlen atmoszféra, mely lehetővé teszi, hogy koncert után teljesen természetesnek hasson megszólítani Perényi Miklóst, aki előtte a fiával, Perényi Benjáminnal okozott felejthetetlen perceket Sztravinszkij Olasz szvitjét muzsikálva. Vagy gratulálni Várdai Istvánnak, Baráti Kristófnak, Dudu Carmelnek, az Erkel Ferenc Kamarazenekar, valamint az Apollon Musagete kvartett tagjainak. Nem beszélve Farkas Gáborról, aki fantasztikus virtuozitással kísérte Szűcs Máté brácsa játékát, azt követően pedig Celeng Mária énekét - akiknek szintén járt a vastaps tegnap.

Brácsás vicc

– Honnan lehet tudni, ha egy brácsista hamisan játszik?

– Mozog a vonója.

„A zenészlét számomra összeforrt a hegedűvel”

Miután Yehudi Menuhin hallotta a csodagyerek Koh Gabriel Kamedát hegedülni, játékát a leglenyűgözőbbnek nevezte, Sir James Galway pedig generációja egyik legnagyobb muzsikusa tartja. Még csak negyven éves, de már tanít az egyik legjelentősebb német zeneművészeti egyetemen, emellett a

világ szinte minden táján koncertezik a legkiválóbb kollégákkal, zenekarokkal. A német-japán hegedűművésszel beszélgettünk munkáról és pihenésről, tangóról és fesztiválokról. – interjú Koh Gabriel Kamedával.

Folytatás a 3. oldalon. >

„Nagyon melegsívű közönségünk van! Rengeteg pozitív energiát kapunk tőlünk, ami sokban gazdagítja a produkciót. Ezt a sok jót ugyanis igyekszünk mind a játékunkon keresztül visszatükrözni nekik.”

Farkas Gábor

Gradus ad Parnassum...

Azaz lépcsők a Parnasszuszig... Valahogy így tudnám megfogalmazni a szombat délelőtti hangverseny ívét.

Na persze nem az iskolásság jutott erről eszembe – mert többnyire bizonyos oktatási traktátusokat, könyveket neveztek így –, hanem pusztán a művészi megformálásnak az egyre tökéletesebb megfogalmazása, egy kisebbfajta megdicsőüléshez vezető út. Ezen az úton pedig világhírű gordonkaművésznünk, Perényi Miklós kezdett el haladni zongorista partnerével: fiával, Perényi Benjáminnal. Igor Stravinsky Olasz szvitjét és Lantos István átíratában Liszt Ferenc II. Mefisztó-keringőjét adták elő. Az előbbi darab nem más, mint a Pergolesi (és más szerzők művei) nyomán keletkezett Pulcinella cselő-zongora átírata. Vagyis barokkos (persze jobban mondva neoklasszikus) művel indult a koncert. Perényivel leggyakrabban Bach-szvitet és Kodály Szonátáját hallottam eddig koncerten, és ezekben (na meg persze minden másban is) mindig lenyűgözött művészi alázata, muzsikálásának emberi oldala. Játékában minden hang él, megvan a helyük és a szerepük, a formálás érthető és élvezetes. Most ennek néhány szegmensét nem mindig éreztem, mert egy-két hang helyenként lyukasabb, halványabb lett, mint amilyennek az előadó szánta, ráadásul fiával alkotott duójából az tűnt ki, hogy szemlato-

mást teljesen más habitusú emberek, művészek ők, akik – talán a vérségi kapcsolatnak is köszönhetően – tökéletesen érzik egymás rezdüléseit, de mintha mégsem alakulna ki a teljes összhatás. Mert félreértés ne essék, Perényi Benjámint kiváló zongorista, aki szép hangon és remek technikával játszik, de ezúttal nem éreztem igazán a két művész kisugárzásának harmóniáját. Vagyis minden szép és jó, de valami kicsi hiányzik az összhatáshoz...

A Liszt-mű után Weiner Leó Balladája következett a Berliini Filharmonikusok kiváló brácsása, Szűcs Máté és a Kaposfestnek már eddig is több koncertjén remekelő nagyszerű pianista, Farkas Gábor előadásában. Weinernek többnyire zenekari művei szólnak meg időről időre a magyar hangversenypódiumokon, de az eredetileg klarinétra és zongorára írott mű zongorás és zenekari változata is ritkaságszámba megy. A fiatalkori, 1911-es mű hol késő romantikus, hol impresszionista színei népies muzsikai elemekkel elegyednek, ami formálásban kifejezetten kihívás az előadónak. A Kaposfest műsorvezetője, Bösze Ádám felhívta figyelmünket arra, hogy Szűcs Máté modern instrumentumon játszik, amelyekkel több versenyt is nyert. A hangszer hangja valóban gyönyörű, ami persze szakavatott kezek nélkül nem biztos, hogy kicsalható lenne belőle, de ettől nem kellett tartanunk, mivel olyan legato-íveket és impresszi-

onista színeket hallhattunk – amelyek bár pasztellszínek voltak, de Szűcs játékanak mégis iránya és határozott vonala maradt –, hogy azonnal elfelejtettük az összes brácsás viccet. Farkas Gábort pedig pasztikus billentése és érthető formálása tette ismét fantasztikus kamarapartnerre.

A délelőtti koncert szépen ívelt felfelé, számomra a Celeng Mária és Farkas Gábor által előadott öt Richard Strauss-dalban csúcspontot ért ki. A fiatal szoprán operákban már többször hallottam, legutóbb a milánói Scalában, ahol Robert Wilson rendezésében és Rinaldo Alessandrini vezényletével nagyszerűen énekelte Drusilla szerepét a Poppea megkoronázásában, de dalokat még nem hallottam vele eddig. Ezentúl ha tehetem, fogok, hiszen Strauss különlegesen színgazdag harmóniái felett olyan tónusváltásokat tudott kicsalni torkából, amelyeket ritkán lehet hallani. Pillanatok alatt varázsolt hangjával telt mélységeket (mármint hangszíni értelemben is) és csillogó, fényes magasságokat. Mindezt koncentráltan, figyelmesen, hajlékonyan, ráadásul – ami főleg szopránoknál nagyon ritka – tiszta, érthető szövegmondással. Vagyis a kezdeti hasonlathoz visszatérve a csúcson nagyjából olyan pazar kilátás tárult elénk, mint Caspar David Friedrich Vándor a ködtenger felett című híres festményén.

Tóth Endre

A közönség szemével

Kokas Katalin és Kelemen Barnabás baráti köréhez, nagyon tehetséges és emberileg is szimpatikus zenészeket sikerült ide csábítani, ami hitet adott abban, hogy még létezik magaskultúra. Most azonban úgy tűnik, hogy a stafétabot átadása is elég jól sikerült.

Mit gondol az új művészeti vezetők által kijelölt útról?

Baráti Kristóf és Várdai István neve eleve garanciát jelentett a magas színvonalra, a közönség pedig ugyanolyan lelkes maradt, mint az előző években. Örömmel tapasztalom egyébként, hogy ez nem személyfüggő, vagyis nem a korábbi gárdához kötődik, annak ellenére, hogy nagyon erősen szívünkbe zártuk őket. Az új társaság azonban szintén magával ragadó. Az például lenyűgözött, hogy Várdai István milyen Haydn csellóversenyvel indított a fesztiválon. Elképesztő technikával, szeretettel, tiszta lélekkel játszanak a fellépők.

Miben rejlik Ön szerint a Kaposfest bája?

Nyilván a közönségben, amely sokkal boldogabb azért, hogy egy kisebb helyen megkapja ugyanazt, amit megkapna a legjelentősebb koncerthelyszíneken.

„Olyan, mintha pár órára megállna az idő”

A hegedűre írt művek a kedvencei, de elképesztő lelkesedéssel van jelen a Kaposfest minden koncertjén. Szíjjártó Anita, amikor klasszikus zenét hallgat, olyan, mintha megállna vele az idő, a Kaposfestért pedig magas színvonalra és családias hangulatra miatt rajong.

Mióta jársz vissza a Kaposfestre?

Három évvel ezelőtt jártam itt először, és csodálatos élmény volt! A fesztivál élén idén debütáló új művészeti vezetők, Baráti Kristóf és Várdai István az előzőekhez képest teljesen más megközelítéssel álltak a program összeállításához, ami rend-

kívül színvonalasra sikerült. Nagyon tehetséges művészeket hívtak meg a Kaposfestre, köztük két kedvenccet, Andreas Ottensamert és Koh Gabriel Kamedát. Igazából miattuk jöttem el az idei fesztiválra.

Szerinted mi az, ami az embereket magával ragadja ebben a fesztiválban - a fellépő művészek virtuóz játéka mellett?

Ez egy nagyon nehéz kérdés, mert természetesen sokan elsősorban a művészek miatt jönnek, de személy szerint, ahogy beértem Kaposvárra, az egész léghő megfogott: mindenki hihetetlenül barátságos és kedves, ez lehet az, ami megragadja még az embereket a színvonalas műsoron kívül. Illetve az, hogy most a komolyzenei mellett könnyűzenei koncertek is vannak a fesztiválon, méghozzá a fiatalok körében ismert előadókkal.

Te hogy viszonyulsz egyébként a klasszikus zenéhez?

Szeretem hallgatni, főleg a hegedűre írt műveket, nem hiába említettem kedvenceim között Koh Gabriel Kamedát. Amikor komolyzenei koncerten vagyok, valahogy mindig az az érzésem támad, mintha arra a pár órára megállna az idő - annyira magával ragadó az egész.

„Elképesztő technikával, szeretettel, tiszta lélekkel játszanak”

Hat éve látogatja a Kaposfestet Sturcz János, aki szerint nem is debütálhatott volna jobban a fesztivál két új művészeti vezetője, akiknek neve számára már a kezdetektől garancia volt a magas színvonalra.

Ön a törzsközönség tagja, hat éve látogatja a fesztivált. Mi csábítja vissza minden évben?

Az első évben még nem sikerült minden koncertre ellátogatnom, a rá következő évtől azonban egyet sem hagytam ki. Azt hiszem, azt már többen elmondták, hogy a fesztivál léghője az, ami elképesztő. Az előző években ez nagyon erősen kötődött

Támogatóink

Partnereink

NÉPSZABADSÁG

HetiVálasz

„A zenészlét számomra összeforrt a hegedűvel”

Miután Yehudi Menuhin hallotta a csodagyerek Koh Gabriel Kamedát hegedülni, játékát a leglenyűgözőbbnek nevezte, Sir James Galway pedig generációja egyik legnagyobb muzsikusanak tartja. Még csak negyven éves, de már tanít az egyik legjelentősebb német zeneművészeti egyetemen, emellett a világ szinte minden táján koncertezik a legkiválóbb kollégákkal, zenekarokkal. A német-japán hegedűművésszel beszélgettünk munkáról és pihenésről, tangóról és fesztiválokról.

Interjú Koh Gabriel Kamedával

– Évente rengeteget koncertezel, tanítasz Detmoldban és különböző országokban vannak saját együtteseid. Hogyan lehet mindezt összeegyeztetni?

– Szerintem ez két dolog kérdése: motiváció és szervezés. Vagyis amit szeretsz, azt könnyen végigviszed, csak csinálni kell. Persze természetesen ha rengeteg dolog történik egyszerre, szervezés kérdése, hogy hogyan szakítsz rájuk időt és energiát. Ezt a fajta szervezést viszont meg lehet tanulni: én bizonyos dolgokat például menetközben tanultam meg, miközben csináltam. Valójában, amikor elkezdtem a nyilvánosság előtt hegedülni – úgy tizennégy éves lehettem –, menedzserekkel és ügynökökkel kezdtem el dolgozni, láttam, hogy csinálják, és gyakran ők sem voltak tökéletesek a szervezésben. Ezért elkezdtem magam intézni ezeket a dolgokat, majd észleltem, hogy tulajdonképpen el tudom kerülni néhány hibájukat, szóval a *csináld magad* hozzáállásnak köszönhetően sokat tanultam.

– Van egyáltalán szabadidőd? Mikor tudsz szabadságra menni?

– Rendszerint nem tervezem meg előre a szabadságot, általában rengeteget utazom, tehát ha van egy kis szabadidőm és egyszerűen csak otthon lehetek, számomra az is felér egy nyaralással. Példának okáért nem emlékszem, hogy mikor töltöttem otthon utoljára egyhuzamban két-három hétnél többet. Úgy gondolom, nem vagyok az a fajta, aki élvezzi, ha semmit sem csinál hetekig, például fekszik a tengerparton. Két-három napig szeretem csinálni, de utána megint valami másra van szükségem, vagyis ha a munkás időszakban akad három szabadnapom, az már olyan, mintha vakáció lenne.

– Elég ránézni a naptáradra, hogy kiderüljön, nyaranta is rendszeresen be vagy táblázva. Ennek ellenére öt koncerten is játszol Kaposváron, noha csak tavasszal kaptad meg a felkérést. Könnyen igent tudtál mondani?

– Ez most szinte a véletlen műve volt, mivel tavaly is tele volt a nyaram, és még az idei tavaszi szünetem alatt is rengeteget dolgoztam, ezért a nyarat szabadon hagytam. Vagyis nagy szerencse, hogy ilyen kevéssel a fesztivál előtt el tudtak hívni, és így a vakációmot használhatom fel arra, hogy Magyarországra jöjsek.

– A Kaposfesten több oldaladról is megismerhetünk, hiszen különböző korok és stílusok műveit játszod. Melyik korszak vagy szerző áll a legközelebb hozzád?

– A zenészlét számomra összeforrt a hegedűvel, nem is lennék muzsikusz, ha nem ezen a hangszeren játszhatnék, továbbá tudom, hogy a hegedűjáték egy bizonyos módját részesítem előnyben, és ehhez a játékmódhoz bizonyos zeneszerzők, művek és korszakok tartoznak, mintegy szimbiózisban élnek együtt, és ezek pont a nagy hegedű virtuózok, akik írtak és átírtak erre a hangszere, továbbá előszeretettel tűzők műsorra minden olyan művet, amit ők inspiráltak.

– Az általad játszott művek között megtaláljuk Piazzolla A négy évszak Buenos Airesben című művét is, amit már játszottál korábban saját együtteseddel, a Tokyo Chamber Philharmonic-kal. Mesélnél nekünk erről az izgalmas projektről?

– Már régóta együtt dolgozom Peter Wienhardttal mint zongoristával és zeneszerzővel/átíróval egyaránt, mindketten hosszú ideje kapcsolatban vagyunk a tangó zenével, régebb óta, mint ahogy Piazzolla vagy a tangó körüli felhajtás elborította volna Európát és a világ sok egyéb részét az elmúlt két évtizedben. Peter és én először duóban kezdtünk el tangót játszani (de más formációkban is), még azelőtt, hogy ezek a zenék nyomtatásban elérhetőek lettek volna, tehát ekkor kezdtük el *megalkotni* a saját átíratainkat. Továbbá más hegedűre és vonószekarra komponált Piazzolla-darabot is bemutattunk a *Négy évszak* előtt, például a *Tango Hegedűversenyt*, illetve a *Szvitet*, amely Piazzolla olyan híres dalain alapszik, mint az *Adios Nonino/Libertango* és mások. Amúgy lehet, hogy nem ártana egy másik interjút szentelnünk csak magának a tangónak, mivel órákig tudnék róla beszélni együltő helyemben.

Különben az *Estaciones Porteñas* négy tangó Buenos Airesről, ami Buenos Aires lakosaira utal, mivel őket hívják *porteños*nak (a *Porteño* pedig spanyolul kikötőt jelent). A *Négy évszak Buenos Airesben* zeneileg semmi köze Vivaldi művéhez. Bármilyen kapcsolat, amivel valaha is előrukkoltak, pusztán kitaláció, mivel léteznek más átíratok, amelyek keverik a két kompozíciót, és ez az, ami miatt Peter és én nagyon szomorúak voltunk, és egyszerűen ragaszkodni akartunk az eredeti kompozícióhoz, amennyire csak lehet. Mondhatjuk, hogy ez egy új hangszerelés, de zenei elemeket egyáltalán nem változtattunk meg benne. Csak a koncepció ugyanaz Vivaldi és Piazzolla művében, vagyis hogy a különböző évszakokról szólnak, és ez jó alap, hogy együtt hangozzanak el egy koncerten. A hangszerelést Peter készítette, ami tulajdonképpen ugyanaz, mint egy átlagos Vivaldi-apparátus, a csembalót kivéve. 2006-ban mutattam be a művet ebben a változatban Japánban, és azóta már négyszer előadtam. Tulajdonképpen idén még két másik koncertteremben is fogom játszani: a zürichi Tonhalléban és Mexikóban.

– Szereted a nyári fesztiválokat? Mitől lehet egy ilyen fesztivál igazán jó és egyedi?

– Igen is meg nem is, attól függ. A személyes tapasztalatom az, hogy utálok a stresszt, ami a minőség rovására megy, két fő, pozitív tényező viszont az

emberekkel kapcsolatos, mert egyrészt együtt vagyunk, másrészt pedig természetesen lényeges a tartalom minősége, például az a *szépség*, ami az ilyen előadások alkalmával létrejön.

– Jártál már korábban Magyarországon? Van-e olyan a muzikusok között, akivel már játszottál együtt a Kaposfest előtt is?

– Van néhány igen közeli magyar barátom, de sajnos még csak nagyon rövid időt töltöttem Magyarországon, akkor, amikor az egyik tanítványom megnyerte a Flesch Károly Hegedűversenyt. Ezenkívül szórakoztató adalék, hogy hegedűs gyökereim egészen Auer Lipótig vezethetők vissza, aki *tanári családfámat* tekintve az ükapám volt.

– Mi a titka egy koncentrált próbának, ha ennyire rövid idő áll rendelkezésre?

– Csak tegyél meg mindent, ami tőled telik!

PROGRAM

augusztus 16. vasárnap

09:45 MŰISMERTETŐ

A Rajnától a Földközi-tengerig- Loch Gergely egy reggeli kávé mellett ismerteti a délelőtti koncert szerzőinek és műveinek legérdekesebb momentumait.

Helyszín: Kapos Étterem, Rotary Rendezvényterem

11:00 DÉLELŐTTI KONCERT

Helyszín: Szivárvány Kultúrpalota (Noszlopy Gáspár utca 5-7.)

C. Schumann: Három románc oboára és zongorára, Op. 22

Dudu Carmel (oboa),
Farkas Gábor (zongora)

Mozart: F-dúr oboanégyses, K. 370

Dudu Carmel (oboa),
Koh Gabriel Kameda (hegedű),
Várdai István (cselló),
Szűcs Máté (brácsa)

Schumann: Esz-dúr zongoranégyses, Op. 47

Finghin Collins (zongora),
Szűcs Máté (brácsa),
Baráti Kristóf (hegedű),
Várdai István (cselló)

17:00 MŰISMERTETŐ

Utazás a Nazár bolygóra - Loch Gergely egy délutáni kávé mellett ismerteti az esti koncert szerzőinek és műveinek legérdekesebb momentumait.

Helyszín: Kapos Étterem, Rotary Rendezvényterem

19:00 ESTI KONCERT

Helyszín: Szivárvány Kultúrpalota (Noszlopy Gáspár utca 5-7.)

Webern: Lassú tétel

Apollon Musagete kvartett

Ysaye: Esti harmóniák, Op.31

Apollon Musagete kvartett,
Erkel Ferenc Kamarazenekar,
Dubóczky Gergely (karmester)

Vivaldi: g-moll versenymű két gordonkára, R.531

Perényi Miklós (cselló),
Várdai István (cselló),
Erkel Ferenc Kamarazenekar

szünet

Mozart: Esz-dúr kürtverseny No. 2, K. 417

Zempléni Szabolcs (kürt),
Erkel Ferenc Kamarazenekar

Grieg: Holberg-szvit

Erkel Ferenc Kamarazenekar

A Schumann-házaspár zenéjéből

„A könyvecskének, amelyet ma kezdek el, nagyon bensőséges jelentősége van, naplója lesz mindannak, ami bennünket mint házaspárt közösen érint; vágyaink, reményeink legyenek ide feljegyezve; a kérések könyve is legyen, azoké, amelyeket egymáshoz intézünk, s amelyekre nem elegendőek a szavak; de a közvetítésé és a kiengesztelése is, ha félreértés támadna közöttünk” – írta Robert Schumann a Clara Wieckkel közös naplójuk első oldalára 1840. szeptember 12-én, esküvőjük napján, Clara 21. születésnapjának előestéjén. A lány zordon atyjával, Friedrich Wieckkel három évig küzdöttek ezért a házasságért. A küzdelem része volt sok egyéb közt egy Schumann által indított becsületsértési per is, mely végén Friedrich Wiecket 18 nap börtönre ítélték.

Az esküvő előtti és utáni néhány évben sorra születtek Robert Clarára utaló művei. Köztük több sokatmondóan idézi Beethoven A távoli kedveshez című dalciklusának fődallamát, ilyen például az F-dúr vonósnégyses, melyet Schumann „kamarazenés évében”, 1842-ben írt, a ma elhangzó Esz-dúr zongoranégyses közvetlen szomszédságában. Kapcsolatuk sok szempontból gyümölcsöző volt: Clara mutatta be Robert valamennyi zongoraművét, kölcsönösen felhasználták egymás témáit, és a koncerten elhangzó (eredetileg hegedűre és zongorára írt) Három románcot Clara már hétszeres édesanyaként komponálta 1853-ban.

Házasságukra azonban sötét árnyak is vetültek. Clara volt a 19. század egyik legnagyobb zongoraművésze, és férje nehezen viselte, hogy ennek megfelelően is akar élni, s hogy jobban ismerik, mint őt: mikor feleségét elkísérte 1843-as oroszországi turnéjára, egyszer valaki megkérdezte, hogy Robert vajon szintén zenész-e. A másik árnyék Schumann betegsége volt. Máig vitatott, hogy az 1850-es évek folyamán kialakuló állapota a szkizofréniának, a szifilitikus agysorvadásnak vagy az alkoholizmusnak tudható-e be, csak annyi biztos, hogy 1854-ben az endenichi elmeegógyintézetbe került, ahonnan azután többet nem engedték haza. Schumann életének ez az utolsó két éve tragikus tükörképe volt Clara iránti szerelme egy időszakának: ahogy akkor egyszer egy évig nem láthatták egymást, úgy most Clara az orvos utasítására két évig nem látogatta meg Robertet Endenichben, csak két nappal a halála előtt.

Mozart:

F-dúr oboanégyses, K. 370 Esz-dúr kürtverseny No. 2, K. 417

„Ramm azt mondta, hogy ez a legjobb dolog, amit valaha játszott” – írta apjának Mozart Münchenből 1781-ben, Idomeneo című operájának bemutatója kapcsán. Az opera oboaszólamáért eképp lelkesedő Friedrich Ramm, a bajor-pfalzi választófejedelem udvari oboistája hamarosan valami ennél is jobb dolgot kapott Mozarttól: a koncerten elhangzó F-dúr oboanégyest. Nem panaszkodhatott Joseph Leitgeb, Bécs kiváló kürtöse sem, Mozart négy versenyművet írt a számára, a ma elhangzó 1783-ból ezek közül a legkorábbi (Köchel megtévesztő számozásával ellentétben).

Webern:

Lassú tétel

Ha Anton Webern tizenkét fokú zenéje révén nem vált volna a 20. század egyik legmeghatározóbb komponistájává, valószínűleg nem került volna a látóterünkbe ez az 1905-ben írt késő romantikus stílusú zsengeje sem. De hogy odakerült, azt senki sem bánja.

Ysaye:

Esti harmóniák

A belga Eugène Ysaye technikai perfekcionizmusával a hegedűművész új típusfigurája volt a 20. század első felében. César Franck nászajándékként komponálta számára A-dúr szonátáját, Debussy neki dedikálta vonósnégysesét. Az említett zeneszerzők hatása is érezhető Esti harmóniák című, 1924-es művén, melyben a „monokróm” hangszerösszeállítás egy sajátos fajtája, vonósnégyessel kombinált vonósenekar szerepel.

Grieg:

Holberg-szvit

Ludvig Holberg norvég-dán író születésének kétszázadik évfordulójára komponálta Edvard Grieg ezt a szvitet 1884-ben. Benne az „észak Molière”-jének is nevezett Holberg korának barokk tételtípusait keltette új életre, a maga hasonlíthatatlanul egyedi stílusával töltve meg őket. Az eredetileg zongorára készült kompozícióból maga Grieg készített vonósenekari változatot.

PROGRAM

16 August, Sunday

09:45 AM

From the Rhine to the Mediterranean See
- Concert lecture by Gergely Loch (in Hungarian).

Venue: Kapos Restaurant, Rotary Hall

11:00 AM MORNING CONCERT

Venue: Szivárvány Kultúrpalota (Kaposvár, Noszlopy Gáspár utca 5-7.)

C. Schumann: Three Romances for oboe and piano, Op. 22

Dudu Carmel (oboe),
Gábor Farkas (piano)

Mozart: Oboe Quartet in F major, K. 370

Dudu Carmel (oboe),
Koh Gabriel Kameda (violin),
István Várdai (cello),
Máté Szűcs (viola)

Schumann: Piano Quartet in E flat major, Op. 47

Finghin Collins (piano),
Máté Szűcs (viola),
Kristóf Baráti (violin),
István Várdai (cello)

5:00 PM

Journey to the planet Nazar
- Concert lecture by Gergely Loch (in Hungarian).

Venue: Kapos Restaurant, Rotary Hall

7:00 PM EVENING CONCERT

Venue: Szivárvány Kultúrpalota (Noszlopy Gáspár utca 5-7.)

Webern: Langsamer Satz

Apollon Musagete

Ysaye: Harmonies du soir, Op.31

Apollon Musagete,
Erkel Chamber Orchestra,
Gergely Dubóczky (conductor)

Vivaldi: Concerto in G minor for two cellos, R.531

Miklós Perényi (cello),
István Várdai (cello),
Erkel Chamber Orchestra

intermission

Mozart: Horn Concerto No. 2 in E flat major, K. 417

Szabolcs Zempléni (English horn),
Erkel Chamber Orchestra

Grieg: Holberg Suite

Erkel Chamber Orchestra

The music of the Schumanns

'This little book that I am starting today has for us a deep significance: it is to be a diary of all that concerns us in our domestic and married life; to be a record of our wishes and our hopes, and the means whereby we may convey to one another any requests we may have to make, for which words may not suffice; and to be a mediator and reconciler should we chance to misjudge or misunderstand each other' – these are the first lines that Robert Schumann has written in their joint diary with Clara Wieck on the day of their wedding and the day before Clara's 21st birthday on the 12th September 1840. They have been fighting for this union for three long years with the bride's rigorous father, Friedrich Wieck. At one point in their quarrels Schumann even sued Wieck for defamation and the father was sentenced to 18 days of prison.

In the years prior and immediately following the wedding, Robert composed a great deal of pieces referring to Clara in some way. Many of them evoke the main melody of Beethoven's song cycle called 'To the distant beloved' – an example of that is the String Quartet in F major from 1842, his 'year of chamber music', to which the Piano Quartet in E flat major from today's program is closely related. Their marriage has proven fruitful in many aspects: Clara performed all of Robert's piano pieces, they mutually used each other's themes and by the year of 1853, the time of composing the 'Three Romances' performed today, Clara was already a mother of seven.

Despite all their success, their relationship was polluted by serious problems. Robert didn't take it easily that Clara was one of the greatest pianists of the 19th century and she wanted a life that reflected that. It also hurt him deeply that she was more well-known than him: when he accompanied Clara on her Russian tour, some people asked if her husband was also a musician. In addition to all of this, Schumann fell ill. It is still unclear today if the changes in his condition in the 1850s were due to schizophrenia, syphilitic brain atrophy or alcoholism. We only know that he was admitted to a private mental hospital in Endenich in 1854 and never got out of there. The last two years of Schumann's life was a tragic reflection of a part of his relationship with Clara: just like they were forbidden from seeing each other for a year when their romance started, Clara haven't visited her husband for two years according to the doctor's orders. She finally went to Endenich to spend the last two days of his life with Robert.

Mozart:

Oboe Quartet in F major, K. 370 Horn Concerto in E flat major No. 2, K. 417

'Ramm said this is the best piece he ever played' – wrote Mozart to his father from Munich in 1781, regarding the premiere of his opera Idomeneo. Being so enthusiastic about the opera's oboe parts, Friedrich Ramm, who was the court oboist of the Elector of Bavaria, got something even better from Mozart not much later: the Oboe Quartet in F major that is going to be performed today. However, Joseph Leitgeb, the outstanding Viennese horn player couldn't complain either: Mozart composed four concerti for him, from which the one played today is the earliest from 1783, contrary to Köchel's numbering.

Webern:

Slow Movement

If Anton Webern had not become one of the most influential composers of the 20th century through his dodecaphonic music, we probably wouldn't have considered this late romantic piece from 1905 to be part of the program. But nobody regrets that we did so.

Ysaye:

Harmonies du soir

With his technical perfectionism, the Belgian Eugène Ysaye created the new type of the violinist in the first half of the 20th century. César Franck composed the Sonata in A major for him as a wedding gift and Debussy dedicated his string quartet to him. The aforementioned composers' influence can be discovered in his Harmonies du soir from 1924, in which a special "monochrome" combination of instruments – string quartet with a string orchestra – is used.

Grieg:

Holberg Suite

Edvard Grieg composed this suite in 1884 for the 200th anniversary of the birth of Norwegian-Danish writer Ludvig Holberg, "the Molière of the North". Grieg invoked the movement types of the baroque era, interpreting them with his own incomparably unique style. He himself wrote a version for string orchestra, but the piece was originally composed for piano.

*Hegedű***Baráti Kristóf****Koh Gabriel
Kameda***Brácsa***Szűcs Máté***Cselló***Perényi Miklós**

Perényi Miklós 1948-ban zenész-családban született. Tehetségét hét éves korában fedezték fel, és felvételt nyert a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola cselló szakára. Először Zsámboki Miklós, majd 1959-től Banda Ede tanítványa lett. Első önálló koncertjét 1957-ben, kilencéves korában adta a Zeneakadémián.

Enrico Mainardi professzor azzal támogatta a fiatal csellistát, hogy több mesterkurzusra is meghívta Salzburgba, majd Luzernbe. Perényi további tanulmányait a Santa Cecilia Accademián végezte, ahol 1962-ben diplomázott, majd a következő évben második díjat nyert a Casals Nemzetközi Gordonkaversenyen Budapesten. 1965-ben és 66-ban meghívást kapott Pablo Casals zermatti és puerto ricoi mesterkurzusaira. Ezek után négy egymást követő évben fellépett a Marlboro Fesztiválon.

1974 óta tanít a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen. A koncertezés és az oktatás mellett zeneszerzéssel is foglalkozik. Repertoárja a barokktól a huszadik századi zenéig terjed, beleértve kortárs szerzők kompozícióit is.

Számos állami elismerésben részesült: 1970-ben Liszt-, 1980-ban és 2007-ben Kossuth-díjjal tüntették ki, 1984-ben Kiváló művész, 1987-ben Bartók-Pásztory-díjat, 2006-ban Magyar Köztársasági Érdemrend Középkersztje kitüntetés, 2007-ben pedig Prima Primiissima díjat kapott. 2002-ben pedig Franciaországban elnyerte a Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres címet. 2014-ben megkapta a Nemzeti Művészete kitüntetését.

Várdai István*Zongora***Farkas Gábor****Finghin Collins**

Írország egyik legjelentősebb kortárs zenésze, Finghin Collins 1977-ben született Dublinban. Az Ír Királyi Zenekadémián John O'Connor tanítványa volt, a Genfi Konzervatóriumban pedig Dominique Merlet alatt tanult. Nemzetközi hírnevét azzal alapozta meg, hogy 1999-ben megnyerte a Clara Haskil Nemzetközi Zongoraversenyt. Azóta számos vezető zenekarral játszott együtt, köztük a chicagói, a houstoni, a birminghami és a bournemouthe-i szimfonikus zenekarokkal, valamint Szöul, London, Rotterdam, a BBC és a királyi udvar filharmonikus zenekarával, a hong kongi Sinfoniettával, a Northern Sinfoniával, az Orchestre de la Suisse Romande-dal, valamint a Gulbenkian Zenekarral. Olyan karmesterekkel dolgozott együtt mint Frans Brüggen, Myung-Whun Chung, Christoph Eschenbach, Emmanuel Krivine, Gianandrea Noseda, Sakari Oramo, Heinrich Schiff, Vaszilij Szinaiskij és Leonard Slatkin. 2013-ban járt le hároméves megbízatása az RTÉ Nemzeti Szimfonikus Zenekarnál, amelynek során Mozart és Beethoven összes zongoraversenyét eljátszotta. 2013 májusában jelent meg az RTÉ-vel készített duplaalbuma, amely Mozart négy zongoraversenyét tartalmazza, és amelynek felvételén ő maga vezényelt a billentyűk mellől.

2013 júniusában a londoni Piano-forte Series keretében mutatkozott be a Wigmore Hallban. A 2013/14-es évadban fellépett a Charlotte Szimfonikus Zenekarral (karmester: Christopher Warren-Green), a Budapesti Fesztiválzenekarral (karmester: Takács-Nagy Gábor), a londoni Kamarazenekarral (karmester: Christopher Warren-Green), a des-sauai Anhalt Filharmonikusokkal (karmester: Antony Hermus), valamint a Verbieri Fesztivál Kamarazenekarával (karmester: Takács-Nagy Gábor). A 2014/15-ös szezonban a dél-hollandiai Filharmonikusokkal (karmester: Mark Wigglesworth), az ugyancsak holland Orkest van de Achttiende Eeuw (karmester: Kenneth Montgomery) játszik együtt, valamint visszatér az RTÉ Nemzeti Szimfonikusokhoz is (karmester: Alan Buribayev).

Collins Svájcban felvett duplaalbuma, amely Schumann zongoraszó-lóit tartalmazza (Claves Records), széleskörű elismerésben részesült a sajtóban; a Gramophone magazinban a szerkesztő kedvence volt 2006-ban. A Claves kiadónál készített újabb felvételek között C. V. Stanford művei szerepelnek, amelyeket ismét az RTÉ kíséretében

vettek fel 2011-ben, és ugyancsak kedvező volt a fogadtatásuk. Finghin Collins emellett 2006-os alapítása óta a New Ross Zongorafesztivál, 2013 januárjától pedig a Music for Galway nevű rendezvény művészeti vezetője is. Korábban a brit Nemzeti Koncertterem igazgatósági tagja (2001-2006), a dél-dublini régió Tanácsának meghívott zenésze (2005-2008), illetve a Waterford Technológiai Intézet meghívott művésze volt (2005-2009), jelenleg pedig a Dublini Nemzetközi Zongoraverseny igazgatósági tagja.

*Oboa***Dudu Carmel**

Az izraeli születésű Dudu Carmel az Izraeli Filharmonikus Zenekar első oboása. 1996-ban ő nyerte a Toulonban tartott nemzetközi oboaversenyt, ezenkívül 1990-ben elnyerte az izraeli François Shapira-díjat, és az America Israel Kulturális Alapítvány ösztöndíjasa volt éveken át. 19 éves kora óta számos alkalommal lépett fel szólistaként az Izraeli Filharmonikusokkal, Zubin Mehta vezénylete alatt. Számos helyen, többek között a Berlini Filharmonikusok otthonában, a Philharmonie-ban adott koncerteket.

Pályája során megfordult az USA-ban, Kanadában, Japánban, Ausztráliában, Németországban, Magyarországon, Svájcban, Lengyelországban, Luxemburgban és Dél-Amerikában. Több európai és izraeli rádióval készített felvételeket, és izraeli, német, luxemburgi, svájci, szlovén és brazil kamarazenei fesztiválokon is részt vett. Carmel gyakran bújjik a karmester bőrébe is, oboájával irányítva a zenekart.

A Palma de Mallorca-i Oboafesztivál alapítójával, Thomas Indermühle professzorral közösen tartanak mesterképzéseket a spanyol városban.

1992 és 1997 között Carmel az Új Izraeli Opera elsőszámú oboistája volt. 1998-tól a Budapesti Fesztiválzenekar vendégjátékosa. Dudu Carmel a Tel-Aviv-i Rubin Zeneakadémián tanult, majd a karlsruhei Állami Zenei Főiskolán szerzett diplomát Thomas Indermühle diájaként. Jelenleg az egyik legkeresettebb szólista, kamarazenei előadó és tanár Izraelben illetve az egész világon. Alapító tagja az Új Izraeli Fafúvós Kvintettnek, emellett pedig a Rubin Zene- és Táncaakadémia illetve a Tel-Aviv-i Egyetem Buchmann-Mehta Zenei Intézetének tanára. Készített felvételeket a Jeruzsálemi Zenei Központnak, az Izraeli Zenei Intézetnek, a japán Cameratának, az angol Meridian-nak, a lengyel DUX-nak, valamint az amerikai Centaur Records-nak.

*Kürt***Zempléni
Szabolcs***Kvartett***Apollon
Musagete***Karmester***Dubóczky
Gergely**

Dubóczky Gergely matematikusi stúdiumok után végezte el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem karmester szakát, ahol summa cum laude diplomázott. Tanulmányokat folytatott a Bard College ösztöndíjasaként New York államban, valamint Bécsben, Mark Stringer osztályában is. Részt vett többek között Eötvös Péter, Erwin Ortner, Bertrand de Billy és Daniel Harding mesterkurzusain. 2014 nyarán a Bayreuthi Ünnepi Játékok ösztöndíjasaként vendégszerepelt az ottani fesztiválon. Korrepetitorként és karmesterként közreműködött színpadi produkciókban, éveken át dolgozott kórusokkal is. Elkötelezett híve mind a klasszika előtti, mind pedig a kortárs zenének: a barokk continuo-játék mellett számos kortárs mű ősbemutatója fűződik a nevéhez.

Friss diplomásként két évig a Nemzeti Filharmonikusok asszisztens karmestere volt. A Semmelweis Egyetem hallgatóiból álló Medikus Zenekar mellett 2014 szeptemberétől a Bartók Béla Konzervatórium szimfonikus zenekarával is vezet. Budapest Sound Collective nevű, saját együttesével olyan különleges projekteket hoz létre, mint a 2014 áprilisában nagy sikerrel bemutatott „J. Haydn – Esterházy P.: Hét utolsó szó” című est. Fischer Iván meghívására a 2014-es nyári koncertturnén dolgozott először együtt a Budapesti Fesztiválzenekarral.

*Kamarazenekar***Erkel Ferenc
Kamarazenekar**

Itt minden a pillanat hevében születik!

Az ország egyik legeredetibb zenei projektje izgalmas programmal készül első kaposvári fellépésére. A Random Trip ugyanis ezúttal népzenei elemekkel vegyíti a hiphop, a pop, a rock, az elektronikus és a soul-funk zenét.

A két alaptagon, Delov Jávor doboson és DJ Q-Cee-n kívül, akik mindketten a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem jazz szakán szereztek diplomájukat, minden alkalommal más vendég-fellépők ragadnak hangszert és mikrofont, hogy egy egyszeri és megismételhetetlen koncerttel varázsolják el a közönséget.

Hazánk egyik legismertebb zenei projektje 2008 végén jött létre, és kezdetben kisebb klubokban léptek fel vele, mígnem az egyik legnépszerűbb hazai zenei koncertsorozattá nőtte ki magát. A Random Tripet leginkább olyan, narratív elemekkel egységes szerkezetbe foglalt színpadi műként írhatjuk le, mely improvizatív módon és változó vendégművészekkel kerül a közönség elé - indulása óta töretlen sikerrel. Az előadás dramaturgiája tehát arra a találkozásra épít, mely az állandó tagok és a vendégművészek között jön létre.

A projekt, mely annak idején a népszerű Random Szerda és a Gimmeshot improvizatív klubokból nőtte ki magát, elsődleges célja, hogy előadásain teljes mértékben a színpadon szülessenek a számok, még hozzá az adott pillanatban. Az improvizációnak köszönhetően pedig egyszeri és megismételhetetlen élményhez jusson nemcsak a közönség, hanem az aktuális zenekart alkotó művészek is. Amellett, hogy a projektben nincsenek műfaji megkötések, és a napjainkban népszerű zenei stílusokat - így a funkot, a soult, a discót, a hiphopot, valamint többek közt a drum and basst - elegyítik, össze szeretnék hozni a mai magyar under- illetve underground előadókat. Így ők nemcsak a slágerlistákon, valamint a fesztiválokon találkozhatnak, hanem a koncerttermekben is, hogy együtt kápráztathassák el a közönséget egy spon-tán örömmel keretein belül.

Emellett külön érdekessége még az esteknek, hogy a koncertek előtt és után eredeti amerikai old-school disco-funk, valamint soul szettek csendülnek fel DJ Q-Cee tolmácsolásában, ami egészen egyedülálló számú Magyarországon.

A formáció különösen izgalmas esttel készül első kaposvári fellépésére: népzenei elemek is keverednek majd a hiphop, a pop, a rock, az elektronika és a soul-funk műfajával!

Ezúttal pedig olyan neves előadókat hallhat majd a közönség, mint a Compact Disco energikus frontembere, Walkó Csaba, a hazai népzenei élet megkerülhetetlen alakja, Magyar Bori, a magyar hiphop színtér egyik oszlopos tagja, Eckü, valamint a főként az underground világból és a Brains zenekarral közös együttműködéséből is ismert MC Zeek.

A Random Trip koncertjére ingyenes a belépés és ma este 22:00 órától kerül sor a Hangár-teraszon.

Jegyzet

Apollón

Az idei Kaposfest egyik leginkább várt együttese az „Apollon musagete” kvartett, mely - Várdai Istvánhoz hasonlóan - győzedelmeskedett az ARD zenei versenyen. Az ő tiszteletükre idézzük fel névadójuk, a múzsák vezérének, Apollónnak az alakját!

Volt holló, hattyú, egér, farkas és bárány egy személyben. Hozott rontást, gyógyított sebeket, a görög mitológia egyik legszebb férfija lehetett, aki a múzsák egy csapatát kísérte kitharán az ókori Ki mit tud?-on. Noha nem ő találta fel a hangszereket, Apollón a zene, a világegyetem harmóniájának istene. A mítosz szerint Hermész Apollóntól egy komplett marhacsordát lopott el. Apollón pedig oly nagy haragra gerjedt, hogy Hermész csak egy lírával tudta megnyugtatni. Marháért lírát? Nos, jó csere, hiszen Apollón nélkül ma Kaposfest sem lenne. Főként kitharával ábrázolják, néha íjjal és nyíllal. A kitharát Apollón mindig a kezében tartja. Hol máshol, hiszen kísérőként sokhelyütt akadt munkája. A múzsák említett versenyén kívül ő játszott Pallasz Athéné születésekor, ott volt, amikor Hé-raklészt az Olümposzon fogadták, és ő szolgáltatta a muzsikát Thetis és Peleusz esküvőjén. Apollón kitharajátéka, illetve hangszere más összefüggések szempontjából is fontos: húros instrumentuma, az általa keltett harmónia szemben áll a fúvós hangszerek érzékiségével, mely az ókori felfogás szerint a mélybe húzott, s nem felemelt. A fúvósokról, az auloszjátékról Pratinas írja a következőket:

*Mi a csoda ez a robaj, ez a fura szökkenés?
Mi az, ami pimaszul a dionüszoszi padozaton ide bedobog?
Nem a tied e Bromios, hanem én dalolom, hanem én dobogom,
ha a hegyen a najáddal együtt futok át zengve, miképpen a hattyu, tarkaszárnyu éneket.
Mert a dalt tette meg, semmi mást királynak a Múzsá, s az aulos
csak mögötte lejteth itt, hisz csupán alattvaló!
Részeg suhancok dáridóján,
házkapukat betörő, duhaj menetben,*

ott lehet parancsoló!

Vartyog ez, mint varangy,

tarka béka, hát csak üssed!

*Tűz egye meg e fecsegi, e morogi,
dalütemekicsavari, sipokon lepökő,
e lent nyiladékkal alkotott izét!*

Nézd a jobb, nézd a bal lábat itt, hogy kalimpál kétfelé!

*Thriambodithürambosz, repkényfürtös úr,
figyelj csak, ó figyelj az én dór dalomra mostan!*

Bach és Marchand, Liszt és Thalberg párbaja messze nem az első ilyen verseny, hiszen Apollón megküzdött már jóval korábban Marsziasz-szal a fríg szatírral, aki persze auloszjátékos volt, illetve Pánnal, aki szintén fújt ahelyett, hogy inkább pengetett volna. Mindkét meccset a mi hősrünk nyerte, ahogy azt a versenyt is, amelyen a múzsákat kísérte. Mielőtt azt gondolnánk, a mai zenei versenyekhez hasonlóan zajlottak ezek a megmérettetések, ide írom, hogy az első csatában Apollón, miután győzedelmeskedett, elevenen megnyúzta ellenfelét.

Apollón, Zeusz és Létó fia persze a muzsikához hasonló: hol ilyen, hol olyan. Hol derűs, hol szomorú, hol vidám, hol haragos. Nyilazó, pusztító látnok és a kozmikus emberi harmónia őrzője. Alakjában egyesül az ég, a föld és az alvilág. Olyan mint a Nap, mondták: gyógyíthat és pusztíthat egyszerre. Ikertestvéreivel, Artemisszel együtt egy úszó szigeten született, minthogy a Zeuszra féltékeny Héra megtiltotta Létónak, hogy szilárd talajra lépjen. Apollón hamar felcseperedett, s még szinte gyermek volt, amikor megölte Püthont a sárkánykígyót. Nyilaival leterítette még Titüoszt, az óriást, a Küklopszokat, részt vett az olümposziak és a gigászok harcában, illetve a titánokkal folytatott háborúban.

Mint oly sok kettős természetű, Apollón is oda volt a nőkért. De - hiába volt isten - gyakran kósarat kapott. Elutasította például Daphné, akit aztán babérfává változtatott. Elhagyta őt Korónisz és Marpéssza, de volt sikeres kapcsolata is: például Uránia múzsával. Kettejük gyermeke az operairodalom egyik legkedveltebb hőse, Orfeusz.

Bősze Ádám

Programajánló

Látogatás a Zselici Csillagparkban

18-án, kedden, az esti koncerten több Nocturne is elhangzik. A „nocturne” szó jelentése: éjszakai. Ismét figyelmükbe ajánljuk éjszakai látogatásunkat a nem rég átadott Zselici Csillagparkba, ahol szakemberek mutatják be nekünk a csillagok világát. A program két részből áll: szabadtéri csillagvizsgálás távcsövekkel, illetve planetáriumi előadás az égbolt szépségeiről.

A programra külön busszal megyünk, mely a koncertteremtől két percre lévő vasútállomásra indul.

Buszindulás: 22:00

Várható visszaérkezés: 24:00

A zártkörű programra jegyek 1500 Ft-os áron válthatók a Tourinform irodában.

Kérjük, aki a kiránduláson részt szeretne venni, legkésőbb a mai napon (vasárnap) estig vásárolja meg jegyét a Tourinform irodában!

Tourinform iroda, Kaposvár, Fő utca 8.